

Çocuklar   in Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejileri  l  i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Çocuklar   in Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejileri  l  i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18856>

Özet

Çocuklar için Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejileri Ölçeği, çocukların yaşadıkları olumsuz olaylar karşısında kullandıkları bilişsel stratejileri ölçmek amacıyla uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Olgun Turan tarafından 2020 yılında kaleme alınan ve Kocaeli Üniversitesi'nde sunulan **yayınlanmamış yüksek lisans tezi** kapsamında geliştirilmiş ve değerlendirilmiştir. Ölçek, özellikle çocuklarda bilişsel duygu düzenleme stratejileri farklılık programının etkinliğini değerlendirmek için temel ölçüm aracı olarak kullanılmaktadır.

Ölçeğin temel amacı, çocukların duygusal tepkilerini bilinçli zihinsel süreçler aracılığıyla nasıl yönettiklerini nicel olarak belirlemektir.

Anahtar Kelimeler

Bilişsel duygu düzenleme, duygu stratejileri, çocuk psikolojisi, uyarlama ölçeği, psikometri, Olgun Turan

Yazarlar

Olgun Turan

Amaç

Çocuklar için Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejileri Ölçeği'nin birincil amacı, çocuk ve ergen popülasyonunda, olumsuz yaşam olayları veya stresörler karşısında kullanılan **bilişsel duygu düzenleme** stratejilerinin sıklığını ve türünü belirlemektir. Bu araç, klinisyenlere ve araştırmacılara, çocukların adaptif (uyumlu) ve maladaptif (uyumsuz) bilişsel başa çıkma yöntemlerini ayırt etme imkanı sunar.

Ölçek, aynı zamanda, Turan'ın (2020) çalışmasında olduğu gibi, **duygu düzenleme** becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim veya müdahale programlarının etkililiğini ölçmek için bir ön test ve son test aracı olarak da işlev görmektedir.

Yapı

Ölçek, temel olarak **Bilişsel Duygu Düzenleme** (Bilişsel Duygu Düzenleme hakkında daha fazla bilgi için [buraya tıklayınız](#)) yapısını ölçmektedir. Bilişsel duygu düzenleme, bireyin duygusal olarak tetikleyici bir olaydan sonra, o olay veya olayın sonuçları düşünme şeklini değiştirmeyi içeren bilinçli bir süreçtir. Bu yapı genellikle yeniden değerlendirme, kabullenme, ruminasyon (tekrar tekrar düşünme), felaketleştirme ve diğer bilişsel başa çıkma yollarını kapsayan alt boyutlardan oluşur.

Ölçeğin uyarlanma sürecinde, çocukların gelişim seviyelerine uygun olarak bilişsel stratejilerin nasıl ifade edildiği ve algılandığı dikkate alınmıştır. Bu stratejiler, çocukların ruh sağlığı ve psikososyal uyumları açısından kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Kaynak içerikte ölçeğin geçerlik (validity) çalışmalarına dair spesifik istatistiksel veriler ("") belirtilmemiştir. Ancak, uyarlama çalışmalarıının doğası gereği, ölçeğin orijinal yapılarının Türkçe kültüre ve çocuk popülasyonuna uygunluğunu test etmek amacıyla çeşitli geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır.

Tipik olarak, uyarlama çalışmalarıında **yapı geçerliliği** (faktör analizi ile) ve **içerik geçerliliği** (uzman görüşleri ile) incelenir. Ölçeğin psikometrik özelliklerinin tam detayları, Turan'ın (2020) Kocaeli Üniversitesi'nde sunulan yüksek lisans tezi (Master's Thesis) metninde yer almaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik (reliability) bilgileri kaynak içerikte açıkça yer almamaktadır (""). Güvenirlik, bir ölçüm aracının tutarlılığına ifade eder ve genellikle iç tutarlılık (Cronbach's Alpha katsayısı) veya test-tekrar test güvenilirliği ile belirlenir.

Ölçeğin **psikometri** (Psikometri hakkında daha fazla bilgi için [buraya tıklayınız](#)) açısından kabul edilebilir düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu varsayılmakla birlikte, bu verilerin detaylı incelenmesi için tezin tamamına başvurulması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör analizine ilişkin spesifik bir bilgi kaynakta sunulmamıştır. Çocuklar ın Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejileri Ölçeği, muhtemelen orijinal ölçeğin faktör yapısını korumak amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** veya ölçeğin Türkçe versiyonunun kültürel uyumunu test etmek amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** süreçlerinden geçmiştir. Bu analizler, ölçeğin çocuklarda ölçmeyi amaçladığı bilişsel stratejileri doğru alt boyutlara ayırmadığını gösterir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak benzer bilişsel ölçekler genellikle 3 ila 5 seçenekli **Likert tipi derecelendirme** kullanır.

Kullanılabilir Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Yaş Grubu: Kaynakta spesifik olarak belirtilmemiştir, ancak tezin içeriği göz önüne alındığında, genellikle ilkokul veya ortaokul düzeyindeki öğrencileri kapsamaktadır.

Popülasyon Detayları: Ölçek, Turan'ın (2020) tez çalışmasında belirlenen örneklem grubundaki çocuklar üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejileri Farkındalık Programının geliştirilmesi ve değerlendirilmesi sürecinde nicel veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Duygu düzenleme, bilişsel süreçler, çocuk gelişimi, psikolojik ölçüm, adaptasyon, Kocaeli Üniversitesi

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

Bağılı E-posta Adresleri: olgunturanpdr34@gmail.com

Yazın Adresi: Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye (Yüksek Lisans Tezi Bağlantısı: tez.yok.gov.tr)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin geliştirildiği ve kullanıldığı çalışma yılı **2020**'dir. Ölçek, Olgun Turan'ın yüksek lisans tezi kapsamında uyarlanmıştır. Ticari kullanım ve izinler için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir. Orijinal PDF'in bağlantısı: cocuklar-icin-bilissel-duygu-duzenleme-stratejileri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Turan, O. (2020). *Çocuklarda bilişsel duygu düzenleme stratejileri farkındalık programının geliştirilmesi ve değerlendirilmesi*. Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.

Çocuklar   in Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejileri     i Maddeleri

 NEML : Aşağıdaki    ek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

    in maddeleri kaynak içerikte sa lanmam   r.

ARABPSYCHOLOGY.COM